



Προοπτικές Διαχείρισης Πυρκαγιών
Δασών και Υπαίθρου στην Ελλάδα

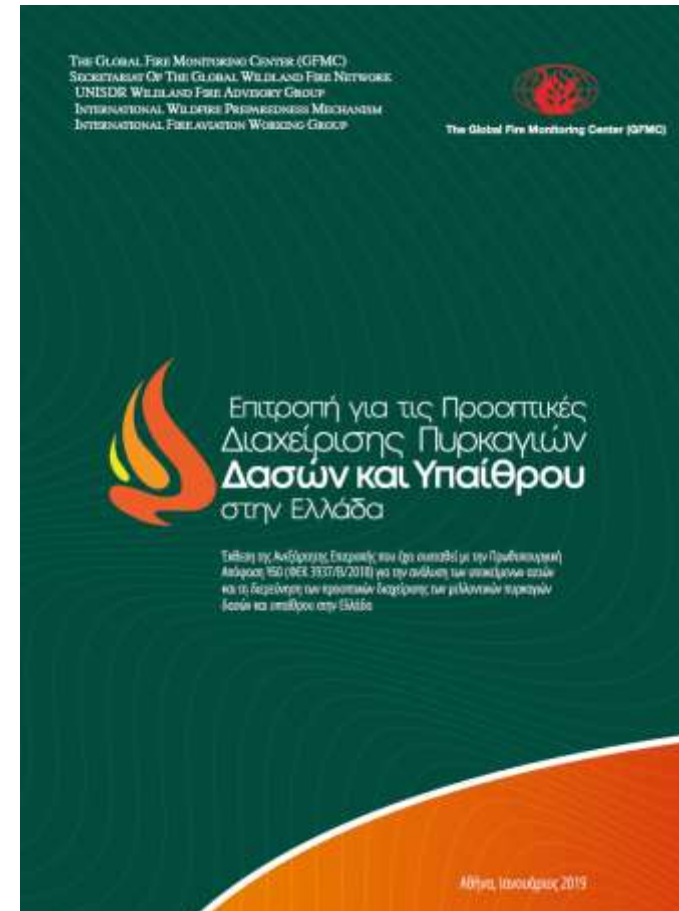
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ανεξάρτητη Επιστημονική Επιτροπή που συστάθηκε με την Πρωθυπουργική απόφαση Υ60/2018 – ΦΕΚ 3937/Β/10-9-2019, και αποτελείται από τους:

- Καθ. Dr. Johann G. Goldammer (Πρόεδρος)
- Δρ. Γαβριήλ Ξανθόπουλος
- Καθ. Δρ. Αλέξανδρος Δημητρακόπουλος
- Καθ. Δρ. Γεώργιος Μαλλίνης
- Δρ. Ιωάννης Μητσόπουλος
- Γεώργιος Ευτυχίδης

Το Έργο: Υποστήριξη του σχεδιασμού για την «καλύτερη ανασυγκρότηση» της Βόρειας Εύβοιας, μετά την καταστροφική πυρκαγιά του Αυγούστου 2021

Η Επιτροπή κλήθηκε να συνεισφέρει με **εκτιμήσεις, ιδέες και προτάσεις** στο πνεύμα της έκθεσης για την ολιστική διαχείριση των δασικών πυρκαγιών που **εκπόνησε** και κατέθεσε στην Ελληνική Κυβέρνηση και τη Βουλή των Ελλήνων το 2019

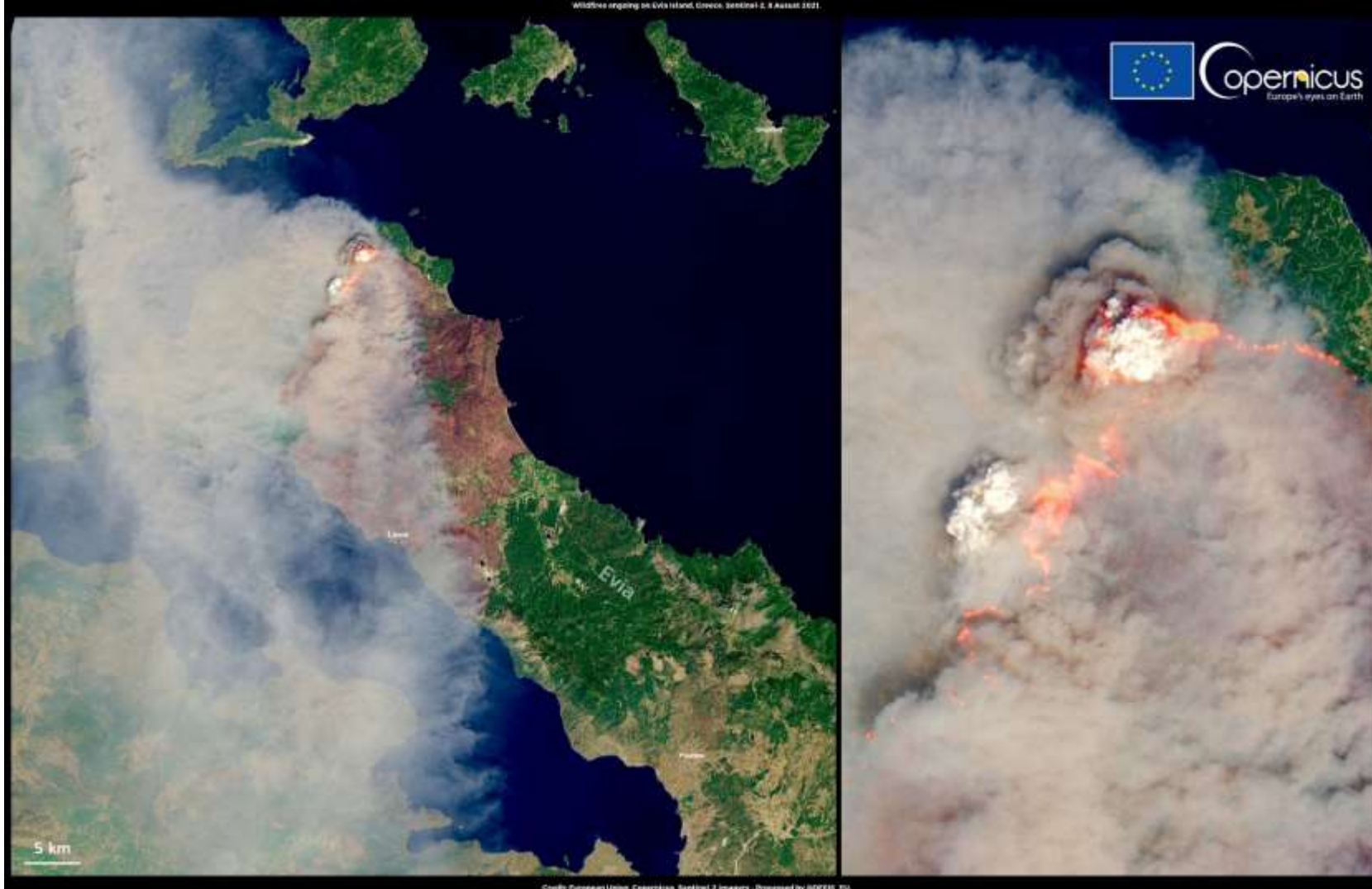


Η συμβολή της Επιτροπής έχει ως εξής:

1. Τεκμηρίωση και ανάλυση της εξέλιξης και συμπεριφοράς της πυρκαγιάς της Βόρειας Εύβοιας του 2021 (Μάρτιος 2022).
2. Προτάσεις σχετικά με τις προτεραιότητες και τα **άμεσα** μέτρα για την αντιπυρική περίοδο 2022 για τη Βόρεια Εύβοια (Μάρτιος 2022)
3. Συνεργασία με την ομάδα του κ. Μπένου και τη μελετητική ομάδα του «Master Plan για το Νέο Δάσος», για να παρουσιάσει εντός του τρέχοντος έτους (2022) ένα νέο μοντέλο ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης πυρκαγιών. Το μοντέλο αυτό θα βασίζεται στις συστάσεις και τα συμπεράσματα της έκθεσης της Επιτροπής **(2019)**. Το σχέδιο θα υιοθετήσει την προσέγγιση και τις συστάσεις της έκθεσης της Επιτροπής στην περιφερειακή κλίμακα της νήσου Εύβοιας.

1. Τεκμηρίωση και ανάλυση της εξέλιξης και συμπεριφοράς της πυρκαγιάς της Βόρειας Εύβοιας

- Η πυρκαγιά της Βόρειας Εύβοιας υπήρξε η μεγαλύτερη καταγεγραμμένη δασική πυρκαγιά στη σύγχρονη Ελληνική ιστορία.
- Η μεγάλη διάρκεια και οι ιδιαίτερες συνθήκες υπό τις οποίες εξελίχθηκε προκάλεσαν μια πυρκαγιά με ακραία χαρακτηριστικά και με πολύ μεγάλες προκλήσεις για την αντιμετώπισή της.
- Σε αρκετές στιγμές παρατηρήθηκαν φαινόμενα που πιθανόν **δεν θα μπορούσαν να προβλεφθούν αξιόπιστα με τα υπάρχοντα μοντέλα** προσομοίωσης της συμπεριφοράς δασικών πυρκαγιών
- Η συμπεριφορά της, οι συνθήκες και τα στοιχεία που συνέβαλαν στην εξέλιξή της οφείλουν να τεκμηριωθούν, τόσο γενικότερα ως πηγή γνώσης για μια σπάνια περίπτωση δασικής πυρκαγιάς, όσο και για να ληφθούν υπόψη στον σχεδιασμό του «Νέου Δάσους» της Β. Εύβοιας, προκειμένου να αποφευχθεί η επανάληψη μια παρόμοιας καταστροφής στο μέλλον.



Συμπεριφορά της πυρκαγιάς της Β. Εύβοιας στις 8 Αυγούστου 2021
(Πηγή: Copernicus Emergency Management Service)

Μεθοδολογία

- Συλλογή δεδομένων για την εξάπλωση της πυρκαγιάς (θέση της πυρκαγιάς σε διάφορα χρονικά σημεία)
- Συλλογή δεδομένων για χαρακτηριστικά του μετώπου της πυρκαγιάς σε διάφορες χρονικές στιγμές (τρόπος εξάπλωσης (wind or plume dominated), επιφανείας ή κόμης, μήκος φλόγας, βαθμός και αποστάσεις μετάδοσης με καύτρες, άλλα φαινόμενα, κλπ.)
- Συλλογή δεδομένων σχετικά με την έκθεση και την τρωτότητα οικισμών στην πυρκαγιά, τη συμπεριφορά της στη μεικτή ζώνη δάσους-οικιών, και τις ζημιές/καταστροφές σε κατοικίες.
- Συλλογή δεδομένων για τους παράγοντες που επηρέασαν τα παραπάνω (μετεωρολογικές συνθήκες, τοπογραφία, βλάστηση, μέτρα πρόληψης, εναέρια και επίγεια δασοπυρόσβεση, ετοιμότητα και συμμετοχή κατοίκων).

Πηγές δεδομένων

- **Εξέλιξη και συμπεριφορά πυρκαγιάς:**
 - Δορυφορικές εικόνες (Copernicus, NASA, etc.)
 - Εικόνες και πληροφορίες από επιχειρησιακούς φορείς: Πυροσβεστικό Σώμα, Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, Πολεμική Αεροπορία, Τοπικά Δασαρχεία, ΟΤΑ
 - Φωτογραφίες και πληροφορίες από ομάδες εθελοντών και κατοίκους
 - ΜΜΕ
- **Δασοπυρόσβεση:**
 - Πληροφορίες από τους επιχειρησιακούς φορείς και τους κατοίκους (μέσα και προσωπικό, τι σχεδιάστηκε, τι έγινε, που και πότε, με ποιο αποτέλεσμα)
 - Πληροφορίες από τους ΟΤΑ για δυναμικό και διαθεσιμότητα πόρων
 - ΜΜΕ
- **Μετεωρολογικά:**
 - Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών

Πηγές δεδομένων (2)

- Τοπογραφία
 - Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού, κλπ.
 - Κατάσταση δασικού οδικού δικτύου (δίκτυο και συντήρηση)
- Βλάστηση, καύσιμη ύλη:
 - Χάρτες βλάστησης Δ.Υ.
 - CORINE 2000
 - Μοντέλα καύσιμης ύλης για την Ελλάδα
 - Πληροφορίες από τις δασικές αρχές για επεμβάσεις στη βλάστηση (καθαρισμοί, αραιώσεις ...)
 - Αεροφωτογραφίες και δορυφορικές εικόνες
 - ...

Ιστορικό

- Με βάση τα παραπάνω θα δημιουργηθεί ένα χρονολόγιο της εξέλιξης της πυρκαγιάς.
- Θα γίνει έλεγχος της ακρίβειας και αντικειμενικότητας των πληροφοριών με σύγκριση μεταξύ των πηγών
- Θα καταγραφούν προβλήματα, διδάγματα και εμπειρίες. Έμφαση θα δοθεί στο να εντοπιστούν δομικές ελλείψεις, αδυναμίες και προβληματικές καταστάσεις που θα πρέπει να αποφευχθούν στο μέλλον αλλά και καλές πρακτικές που θα βελτιώσουν τη συστημική ανθεκτικότητα της περιοχής.

Αποτελέσματα

- Τεκμηριωμένο χρονικό της πυρκαγιάς της Β. Εύβοιας
- Τεκμηρίωση της ακραίας συμπεριφοράς της πυρκαγιάς
- Τεκμηρίωση των προβλημάτων που δημιούργησε η συμπεριφορά της πυρκαγιάς στη δασοπυρόσβεση αλλά και των πιθανών ευκαιριών αντιμετώπισης
- Αξιοποίηση των ανωτέρω στον σχεδιασμό για το «Νέο Δάσος»

Προτάσεις για προτεραιότητες και μέτρα δασοπροστασίας στη Βόρεια Εύβοια για την αντιπυρική περίοδο 2022

- Η Επιτροπή, μετά από ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και επιτόπιες επισκέψεις, εξοικείωση με τα χαρακτηριστικά του τοπίου και συζήτηση με τους τοπικούς φορείς, θα παρουσιάσει προτάσεις για τις προτεραιότητες και τα μέτρα που πρέπει (στο βαθμό που είναι εφικτό) να ληφθούν για την επερχόμενη αντιπυρική περίοδο.
- Τα μέτρα αυτά θα αφορούν κυρίως:
 - Τον μετριασμό του κινδύνου για επιπτώσεις από πιθανές πυρκαγιές σε όλη την Β. Εύβοια και ιδιαίτερα στις περιοχές που δεν κάηκαν το 2021
 - Τη βελτίωση της αντιπυρικής προστασίας της περιοχής με αναφορά κατά προτεραιότητα στις περιοχές που δεν κάηκαν
 - Τη συντονισμένη και βέλτιστη ανταπόκριση σε πιθανή πυρκαγιά (σχεδιασμός, ενημέρωση, ετοιμότητα, κινητοποίηση υπηρεσιών και πολιτών)

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ